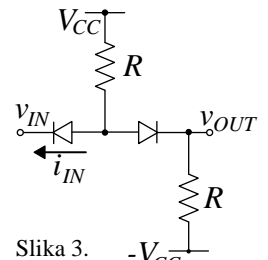

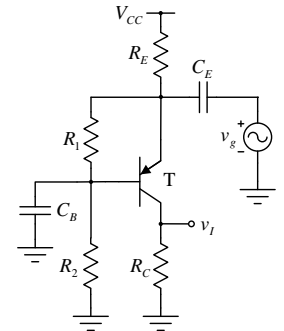
Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke upisati odsek i šta student polaže. Za zadatak koji nije rađen u odgovarajućim kvadratićima na naslovnoj strani upisati X. Integralni ispit: zadaci 1-8, 180 minuta. Završni ispit: zadaci 4-8, 120 minuta. Za prolaz na integralnom ispitu je potreban 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * dobije više od 10 poena. Završni ispit se smatra položenim ako student ima ukupno sa položenim kolokvijumom 51 i više poena i ako na pitanjima na završnom ispitu ima više od 6 poena.

1. * (6 poena) a) (2p) Nacrtati električnu šemu dvostranog usmerača sa Grecovim spojem.
 b) (2p) Ako je napon na ulazu usmerača iz tačke (a) $v_s(t) = V_s \sin(\omega t)$ nacrtati talasni oblik napona na izlazu usmerača. Pretpostaviti da dioda ima konstantan napon provođenja V_D .

Slika 3.

- c) (2p) Ako je napon proboja diode BV_D odrediti maksimalnu dozvoljenu vrednost napona V_s .
 2.* (6 poena) a) (3 poena) Nacrtati model bipolarnog tranzistora za velike (ukupne) signale. Navesti razlog za uvođenje izlazne otpornosti r_i (otpornost između kolektora i emitora) u ovom modelu. Izvesti izraz za r_i .

Slika 4.

- b) (3 poena) Nacrtati skup izlaznih statičkih karakteristika bipolarnog NPN tranzistora u konfiguraciji sa zajedničkim emitorom i grafički i analitički pokazati kako se određuje parametar V_A koji figuriše u izrazu za r_i .

3. (14 poena) Za diodno kolo sa slike 3 poznato je: $R = 5\text{ k}\Omega$, $V_{CC} = 5\text{ V}$, $V_D = 0.7\text{ V}$. Odrediti i grafički predstaviti zavisnost $v_{OUT} = f(v_{IN})$ i $i_{IN} = f(v_{IN})$ ako važi $-5\text{ V} \leq v_{IN} \leq 5\text{ V}$.

4. (14 poena) Na slici 4 je prikazan pojačavač za bipolarnim tranzistorom za koji je poznato: $V_{CC} = 12\text{ V}$, $R_1 = 0.7\text{ k}\Omega$, $R_2 = 3\text{ k}\Omega$, $R_C = 2\text{ k}\Omega$, $R_E = 2.1\text{ k}\Omega$, $|V_{BE}| = 0.7\text{ V}$, $|V_{CES}| = 0.2\text{ V}$, $V_T = 25\text{ mV}$, $\beta \rightarrow \infty$, $V_A = 200\text{ V}$, $C_E, C_B \rightarrow \infty$.

- a) (6p) Izračunati jednosmerni napon na izlazu pojačavača V_I u odsustvu naizmeničnog pobudnog signala.
 b) (8p) Nacrtati ekvivalentnu šemu pojačavača za male signale i izvesti izraz za naponsko pojačanje A_v ovog pojačavača.

- 5.* (10 poena) Nacrtati električnu šemu neinvertujućeg pojačavača sa operacionim pojačavačem. Izvesti izraze za pojačanje, ulaznu i izlaznu otpornost ovog pojačavača ako upotrebljeni operacioni pojačavač ima konačno pojačanje A dok su mu ostale karakteristike idealne.

- 6.* (10 poena) a) (3p) Nacrtati pojačavač snage u klasi B realizovan korišćenjem dva bipolarna tranzistora i dva izvora za napajanje.

- b) (3p) Skicirati talasni oblik napona na izlazu pojačavača koji se pobuđuje prostoperiodičnim naponskim signalom.

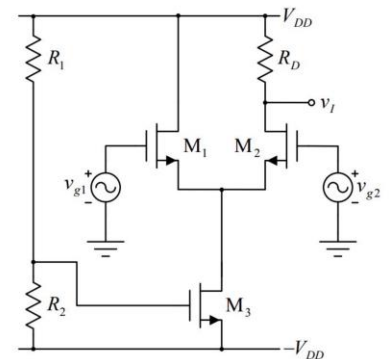
- c) (4p) Ukoliko se zanemare crossover izobličenja, izračunati koeficijent korisnog dejstva pojačavača pri maksimalnoj amplitudi izlaznog napona.

7. (20 poena) Na slici 7 prikazan je diferencijalni pojačavač. Poznato je: $V_{DD} = 5\text{ V}$, $R_1 = 8\text{ k}\Omega$, $R_2 = 2\text{ k}\Omega$, $R_D = 3\text{ k}\Omega$, $V_{I1} = 1\text{ V}$, $k_n = 4\text{ mA/V}^2$.

- a) (4p) Odrediti vrednosti struja svih tranzistora i vrednost izlaznog napona u mirnoj radnoj tački.

- b) (8p) Predstaviti pojačavač ekvivalentnom polovinom kola za male signale pri diferencijalnoj pobudi i izvesti izraz za diferencijalno pojačanje $A_d = v_i/v_d$, ($v_d = v_{g1} - v_{g2}$). Izračunati vrednost diferencijalnog pojačanja ovog pojačavača.

- c) (8p) Izračunati minimalnu vrednost signala srednje vrednosti za koji svi tranzistori rade u režimu zasićenja.

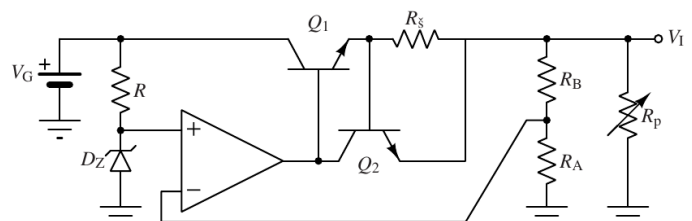
Slika 7.

8. (20 poena) Na slici 8 je prikazano kolo stabilizatora napona sa rednim tranzistorom i kolom za ograničenje struje realizovanim pomoću bipolarnog tranzistora i rednog šanta R_s . Poznato je $V_G = 24\text{ V}$, $V_{BE1} = V_{BE2} = 0.7\text{ V}$, $\beta_1 = \beta_2 \rightarrow \infty$, $R = 5\text{ k}\Omega$, $V_{CES1} = V_{CES2} = 0$. Parametri jedine Zener diode su $V_Z = 3\text{ V}$ i $V_D = 0$. Operacioni pojačavač je idealan sa strujnim ograničenjem izlaznog priključka do $I_{OP\text{ max}} = 40\text{ mA}$. Otpornost potrošača R_p se može menjati.

- a) (7p) Ako je poznato $R_A + R_B = 10\text{ M}\Omega$, izračunati otpornosti R_A i R_B tako da napon otvorene veze ($R_p \rightarrow \infty$) na izlazu stabilizatora bude jednak $V_1^{(ov)} = 12\text{ V}$.

- b) (6p) Izračunati otpornost šanta R_s tako da kolo strujne zaštite ograničava izlaznu struju potrošača na $I_{p\text{ max}} = 1.5\text{ A}$. Prilikom proračuna, zanemariti uticaj redne veze otpornosti R_A i R_B .

- c) (7p) Izračunati maksimalnu snagu koja se dissipira na tranzistoru Q_1 za sve moguće vrednosti otpornosti potrošača.

Slika 8.